

Maitse asi

Aiast ei pea taimede pärast saama lahinguväli.

Taimekaitse kõige tähtsam osa on ennetamine, mida ei tohiks hetkekski meelest lasta. Täpsemalt, kui taime vastupidav sort tunneb end heades kasvutingimustes hästi, haigestub ta harva ja tuleb ka kahjuritega rahuldavalt toime. Kahjurite ja haigusidude kuhjumist võib ära hoida ja nende arvukust vähendada, kui kasutate külvikorda.

Sama tähtis on kinni pidada iga taime agrotehnilistest nõuetest ning seda järeleandmista igas punktis. Mitte nii, et väike aialapp ei lase maad vahetada ega kõike käske-keelde arvestada. Kui mõtlete, et ilma selle tagi on saak tipp-topp ja miks ei peaks nii jätkuma, oletegi peatselt hädas ning asjatundjatelt abi otsimas.

Me ei saa ilmataadi tujukuse vastu, küll aga võtame kasvumaja mikrokliima oma vastutusele. Kaugel asuvas suvekodus pole kevadel kasvuhoonest kuigi palju kasu, kui puudub järjepidev hooldus. Ka neil, kel katmikala oma õuel, aga töö tõttu tuleb vara ära minna või ei jõuta enne pimedat tagasi, ei tasuks ilma automaatika abita või koduabiliseta eriti head tulemust loota.

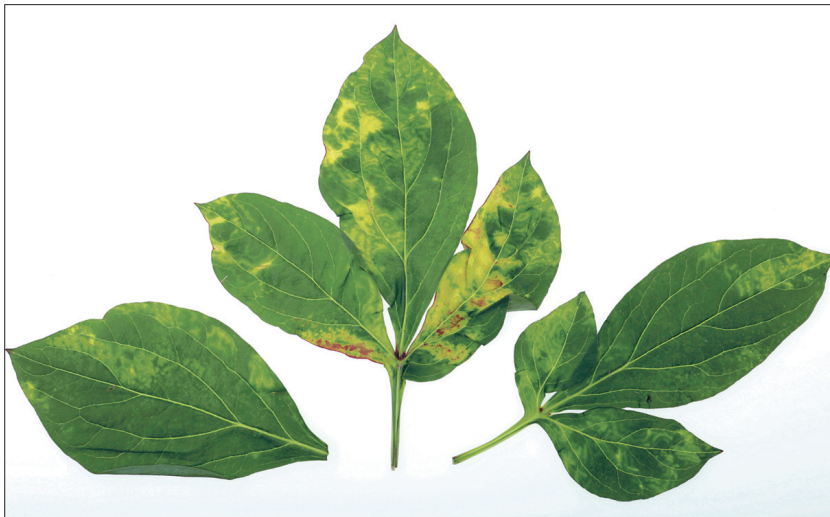
Ilutaimi ja pikaealisi kultuure võib ju igapidi tohterdada, aga kiirekasvulist salatit ja teisi lehtköögivilju tahaks ikka pritsimata kujul põske pista.

KADRIN LINNA

LUGEJA KÜSIB

INGMAR MUUSIKUS

Esialgu vaevumärgatav viirusnakkus muudab järgmisel aastal lehed inetuks.

Kas pojengil on viirus?

Minul on aias palju pojenge. Möödunud suvel märkasin kahe pojengipuhmiku lehtedel kollakaid kaarjaid jooni. Nüüd mai lõpul oli nende samade lillede lehtedel näha laiemaid kollaseid viirge.

Kas see tuleb väetamisest ja kui ei, siis millest? Kas võib tegu olla hoopis nakkava viirushaigusega?

Mida peaksin ette võtma?

Vastab

VÄINO PALLUM

Tei kahtlused viiruskahjustuse suhtes on õiged. Neid pojenge on tabanud pojengi-ringlaiksus, tekitajaks viirus *Peony ringspot*. Algses ilmub viirusnakkus lehtedel nähtavale vaevumärgatavate heleroheliste kuni kollakate poolringidena.

Haiguse süvenedes võib järgmisel kasvuaastal tekkida lehtedele juba kollakaid ebaselgete piiridega viirulisi laike, kontsentrilisi kloroosiringe ja poolringe.

Järgmistel aastatel muutub olukord üha tõsisemaks – lehed kimarduvad, muutuvad laineliseks, võrsed känguvad. Pojengitaimel esinev kahjustus pärsib õite arengut. Nende arvukus väheneb. Üksikutel tekkivatel õitel on väiksem arv kroonlehti, mis on ka normaalsuurusest pisemad. Ühesõnaga – õis on hõre ja näotu. Kui haigusel lastakse segamatult olla, siis tekki-

nud õienupud ei avanegi, vaid kuivad ilma puhkemata.

Ringlaiksusele tundlikumad ja vastuvõtlikumad on roosa- ja valgeõielised sordid.

Haigestunud püsikuid ei ole võimalik mingil viisil tervendada. Kohe, kui on esile tõusnud ränk kahjustus, kaevake põdema jäänud pojeng välja ning põletage ära. Vähemärgatavate haigus-tunnustega taimelt lõigake nakatunud võrsed välja ja seejärel istutage ta kuhugi kaugemasse aianurka, tervetest pojengidest võimalikult kaugele.

Nii peaksite tegema seepärast, et viirus kandub puhmikult puhmikule nii lehetäidega kui ka õite lõikamisel kasutatud desinfitseerimata terariistaga.

Kogu kasvuperioodi jooksul vältige lehetäide rohket levikut. Selleks pritsige pojenge korduvalt täide vastu, kasutades järmisi vahendeid: NeemAzalT/S (30–40 ml/10 l), Neko, küüslaugu-, raudrohu- või kesalilleleotis.

Iga kord kui olete kääride või aianoaga puhmiku kallal lõikust teinud (vaasi panekuks pika varrega õisi lõiganud või närtsinud ja pudenevaid õisi eemaldanud), peate selle tööriista naatriumtrifosfaadi suspensiooniga (30 g/1 l) desinfitseerima. Alles seejärel võite järgmise lillepuhma lõikamise ette võtta.

Pärast õitsemist on vaja taime hooldamist jätkata. Kuival ajal kastke ja andke ka täisväetist.